

A rehabilitációs járadék bevezetésének gyakorlati tapasztalatai a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központban

XIII. Epilepszia Nap

**Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest
2009. február 14.**

A rehabilitációs járadék jogi háttere

A rehabilitációs járadékot

a *2007. évi LXXXIV. törvény* szabályozza.

(Magyar Közlöny, 86. szám, 2007. július 2.)

Kapcsolódó rendeletek:

– 213/2007. (VIII. 7.) Kormányrendelet az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézetéről, valamint eljárásának részletes szabályairól
(Magyar Közlöny, 105. szám, 2007. augusztus 7.)

– 321/2007. (XII. 5.) Kormányrendelet a komplex rehabilitációról
(Magyar Közlöny, 168. szám, 2007. december 5.)

A rehabilitációs járadék célja

Az új ellátás bevezetésnek fő célja, hogy a súlyos egészségkárosodás

- ne jelentse feltétlenül a társadalomból való kirekesztést
- ne torkolljon inaktivitásba és
- mellett esély legyen a munkaerőpiacra való visszakerülésre.

A rehabilitálható megváltozott munkaképességű emberek vissza tudjanak térni a munka világába, és csak azok kényszerüljenek közvetlenül rokkantnyugdíjba, akik számára hiányoznak a sikeres rehabilitáció feltételei.

Változások a foglalkozási rehabilitációban

Három államigazgatási szerv közvetlen részvétele:

- a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv,
- a rehabilitációs szakértői szerv,
- az állami foglalkoztatási szerv.

A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv:

- új ellátási forma megállapítása (rehabilitációs járadék)

A rehabilitációs szakértői szerv:

- átalakulása: OOSZI → ORSZI
- tevékenysége kibővül: új, komplex minősítési rendszer

Az állami foglalkoztatási szerv:

- foglalkoztatási szakértők delegálása a bizottságokba
- együttműködés az ügyfél rehabilitációja során

A rehabilitációs járadék bevezetése

A rehabilitációs járadék 2008. január 1-jétől került bevezetésre:

- A III. csoportú rokkantsági nyugdíj helyetti, melletti ellátás
- 50–79% ÖEK, csak a rehabilitálható egyének számára
- A nem rehabilitálható III. csoportú rokkantnyugdíjasok részére továbbra is rokkantnyugdíj jár
- A fenti szabály érvényesül az új megállapítás és a felülvizsgálat során egyaránt
- Az I. és II. csoportú rokkantsági nyugdíjban részesülőket és a visszahívásra nem kötelezett (végleges megállapítású) rokkantnyugdíjasokat *ez nem érinti!*

A járadékra való jogosultság

A rehabilitációs járadékra *jogosult*:

- azon 50-79%-os egészségkárosodást szenvedett személy, aki munkavégzésre rehabilitáció nélkül nem alkalmas,
- nem folytat kereső tevékenységet*,
- rehabilitálható és
- rendelkezik a rokkantnyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel,
- egyéb ellátásban nem részesül.

*A kereső tevékenységet folytató is lehet jogosult, ha a fenti feltételekkel rendelkezik, keresetének azonban legalább 30%-al alacsonyabbnak kell lennie az egészségkárosodást megelőző átlagkereseténél.

A rehabilitációs járadék összege

- *Megegyezik a rokkantsági nyugdíj (III. rokkantsági csoport) összegének 120%-ával*

Járulékköteles → nettó összege közel azonos

- Nyugdíjbiztosítási szempontból szolgálati időnek minősül,
- 13. havi ellátás nem illet meg,
- egészségügyi ellátásra szolidaritási alapon jogosultak,
- adózás szempontjából nyugdíjnak minősül.

A rehabilitációs járadékot évente emelni kell.

A rehabilitációs járadék összege

Kereseti korlát:

A nettó kereset nem több, mint az ellátás alapjául szolgáló átlagkereset (nettó!) 90 %-a, de legalább a mindenkori minimálbér.

- 3 hónap átlagában történő túllépés után a rehabilitációs járadék összege 50%-al lecsökken.
- 6 hónap átlagában történő túllépését követően az ellátás megszüntetésre kerül.

24 hónapon belül újra megállapítható!

A rehabilitációs járadék folyamatábrája

A folyamat elemei

- A változások 2008. január 1-jétől hatályosak.
- A nyugdíjbiztosítási ig. szervnél indul az eljárás kérelemre. (legfeljebb 30 nap, egyszer meghosszabbítható)
- A rehabilitációs szakértői szerv eljárása (legfeljebb 60 nap)
- A határozat meghozatala (nyugdíjbiztosítási ig. szerv).
- Értesítés a határozathozatalról és a jogerőre emelkedésről is.
- A határozat kézbesítéstől számított 10 napon belül érkezik az ügyfél RMK kirendeltségére.
- Foglalkoztatás esetén kapcsolatfelvétel a munkaadóval, aki 10 munkanapon belül köteles konzultálni velünk.
- Elkészíteni és ismertetni a jogosulttal a reh. megállapodásra tett javaslatunkat 30 napon belül.
- A rehabilitációs megállapodás megkötése, aláírása.
- Értesítjük a határozathozó ONYF-t a megkötésről (3 munkanap), ill. kezdeményezzük a járadékmegszüntetést (ha 30 napon belül nem kerül megkötésre a megállapodás).
- Együttműködés az ügyféllel a járadék időtartama alatt.

Ügyféllel való együttműködés gyakorlata

A járadékban részesülő együttműködése a munkaügyi kirendeltséggel:

A jogszabály együttműködési kötelezettséget ír elő a rehabilitációs járadékban részesülő személy és a regionális munkaügyi központ illetékes kirendeltsége között.

Az ügyfél az együttműködés keretében:

- írásbeli *rehabilitációs megállapodást köt* a kirendeltséggel,
- *teljesíti rehabilitációs tervben* foglaltakat.

A megállapodásban és tervben foglaltak végrehajtásának segítésére, koordinálására *mentor* jelölhető ki a megállapodás megkötésével egyidejűleg.

A rehabilitációs megállapodás tartalma

- az ügyfél nyilatkozata az együttműködés vállalására,
- továbbá, hogy elfogadja a számára felajánlott, megfelelő munkahelyet,
- elfogadja a térítéssel nem járó képzés és szolgáltatás(ok) lehetőségét,
- vállalja az önálló munkahelykeresést is,
- kirendeltségen jelentkezés gyakorisága, kapcsolattartás módja

A rehabilitációs megállapodás az ügyfél és a munkaügyi szervezet közös dokumentuma, melyben meghatározzák azoknak az egymásra épülő tevékenységeknek a sorozatát, amelyek elősegítik a komplex rehabilitáció megvalósulását a munkaerőpiacra történő visszakerülés érdekében.

A rehabilitációs megállapodás kötelező része a rehabilitációs terv, amely a részleteket, programelemeket időrendben tartalmazza.

Az ellátás időtartama

A rehabilitációs járadék

- a rehabilitációhoz szükséges időtartamra,
- *de legfeljebb 3 évre állapítható meg.*

Ennél rövidebb időtartam esetén *egyszer* hosszabbítható! (max. 3 év)

Megállapodás kereső tevékenység esetén

Amennyiben a rehabilitációs járadékban részesülő kereső tevékenységet folytat, akkor rehabilitációját elsősorban ennek keretében kell megkísérelni.

Ennek érdekében a kirendeltség *megkeresi a foglalkoztatót:*

- konzultáció a foglalkoztatóval
- *ha a szükséges rehabilitációs intézkedéseket vállalja, akkor a rehabilitációs megállapodást ennek alapulvételével kell megkötni.*

Támogatott tevékenységek

I. célcsoportot (a járadékban részesülők):

- *Képzések elősegítésének támogatása
(képzés, kapcsolódó utazás, szállás, étkezés, felügyelet)*
- *Vállalkozóvá válás támogatása*
- *Munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtása
szolgáltatási tevékenység, kapcsolódó utazás, felügyelet)*
- *Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálatok*

II. célcsoportot (a foglalkoztatást vállaló foglalkoztatók):

- *Foglalkoztatás költségeinek támogatása
(bértámogatás, segítőszemélyzet alkalmazása,
munkakipróbálás, utazás)*

A rehabilitációs szolgáltatások

Foglalkoztatási rehabilitációs szolgáltatások:

- képzés
- munkatanácsadás,
- pályamódosítási tanácsadás,
- álláskeresési tanácsadás,
- (előzetes) szakmai alkalmassági vizsgálat,
- munkaközvetítés,
- szükség esetén pszichológiai tanácsadás.

Szociális rehabilitációs szolgáltatások:

- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- közösségi ellátás,
- támogató szolgáltatás,
- nappali ellátás,
- átmeneti elhelyezést nyújtó ellátás.

Orvosi rehabilitációs szükségletek és szolgáltatások:

- Ezek körét a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997.évi LXXXIII. törvény tartalmazza.

A program indikátorai:

– Bevontak száma:	2.199 fő
– Sikeresen befejezők száma:	1.738 fő
– 180. napon munkaviszonyban:	572 fő
– Képzésben résztvevők	770 fő
– Bértámogatásban	1.800 fő
– Vállalkozóvá-, önfoglalkoztatóvá válás	100 fő
– Humánszolgáltatások száma	4.400 fő
– Mentori szolgáltatás	2.199 fő

A programba vonás tervezete:

2008-ban: 3.600 fő

2009-ben: 6.000 fő

2010-től: 10.000 fő

A Közép-magyarországi régióban ebből az első két évben: 2199 fő

Az ORSZI-ban végzett szakértői munkánk

FSZH–ORSZI–ONYF háromoldalú megállapodás.

2008 februárjában a szakértői delegálás a KMRMK részéről megtörtént.

ORSZI–KMRMK regionális megállapodás a szakértői tevékenység gyakorlati elemei kapcsán.

Napi 2 szakértő delegálása a bizottságokba (I. fok és II. fok).
Aktív részvétel bizottsági döntésekben is.

Szakértők munkavállalási tanácsadási végzettséggel és a térség munkaerő-piaci helyzetének ismeretében tesznek javaslatot az ügyfél rehabilitálhatóságára vonatkozóan.

Az ügyfeleinket illetően 2 szinten kapcsolódunk (ORSZI, ONYF):

- ORSZI, foglalkoztatási szakértő, illetve
- munkaügyi kirendeltségen, rehabilitációs járadékos ügyfél.

Kirendeltségi feladatok

Az indikátorok fontossága

Az ügyfél a lakóhelye szerint illetékes kirendeltségen jelenik meg:

- A programba be kell vonni!
(nem mi döntünk a bevonhatóságáról)
- Előre területi leosztást nem lehet tervezni
(Vác és Cegléd térsége)
- Az indikátorok ennek függvényében jelennek meg az egyes kirendeltségeken
- A bizottságban a körülmények alapján dől el

Kirendeltségeken 2–2 ügyintéző került kijelölésre és kiképzésre

- a programba vonást ők végzik
- szakmai segítségnyújtás a Rehabilitációs osztály részéről
- programba vonás kapcsán segítségnyújtás a Projektszervezet részéről

Havi egyeztető munkaértekezlet (civil szervezetek bemutatkozása).

Hol tartunk most?

ONYF–ÁFSZ–ORSZI folyamatos szakmai egyeztetések.

Az ONYF-nél új ellátási formaként jelent meg megszülettek az első rehabilitációs járadékra vonatkozó határozatok.

Az ORSZI végzi a komplex vizsgálatokat.

Bizottságokba delegált foglalkoztatási szakértők kijelölésre kerültek.

2008 februárja óta aktív részvétel a komplex bizottságokban.

A munkaügyi kirendeltségeken ez egy új ügyfélkört képez, akik nem álláskeresőnek minősülnek.

Megjelentek májusban az első rehabilitációs járadékban részesülők a kirendeltségeken, a megállapodások megkötése elkezdődött!

Statisztikai adatok I.

a 2009. január 31-ig történ komplex vizsgálatok alapján
(a foglalkoztatási szakértő által rehabilitálhatónak javasolt)

	összesen	
	fő	%
szakvélemény készült	2 127	94,7%
szakvélemény nélküli, információnyújtás	118	5,3%
összesen	2 245	100%

javasolt	1 877	88,2%
nem javasolt	250	11,8%
összesen	2 127	100%

Statisztikai adatok II.

a 2009. január 31-ig történ komplex vizsgálatok alapján
(a foglalkoztatási szakértő által rehabilitálhatónak javasolt)

	összesen	
	fő	%
8.ált. alatti	53	} 34,5%
8 általános	681	
szakmunkás	687	} 59,1%
szakközépiskola	272	
gimnázium	297	
főiskola	92	} 6,4%
egyetem	45	
összesen	2 127	100%

	összesen	
	fő	%
mozgásszervi betegség	495	23,2%
keringési betegségek	277	13,0%
idegrendszeri, pszichiátriai betegségek	533	25,0%
daganatos betegségek	147	6,9%
belgyógyászati betegségek	529	24,8%
egyéb	151	7,1%
összesen	2 132	100%

Statisztikai adatok III.

a 2008. december 31-ig történ komplex vizsgálatok alapján
(az ORSZI által rehabilitációs járadékra javasolt ügyfelek)

	összesen	
	fő	%
a Közép-magyarországi régióban	1 195	23%
az ORSZI által országosan összesen javasolt	5 946	100%

KMRMK-s statisztikai adatok

a 2009. január 31-ig a KMRMK kirendeltségein megjelent rehabilitációs járadékos ügyfelek száma

	2008. május	2008. június	2008. július	2008. augusztus	2008. szeptember	2008. október	2008. november
kirendeltségeken megjelent rehabilitációs járadékos ügyfelek száma (fő)	6	9	19	36	57	116	230
a megállapított rehabilitációs járadék átlagos időtartama (hó)	30.0	28.8	30.7	31.1	31.7	31.9	32.1

	2008. december	2009. január					
kirendeltségeken megjelent rehabilitációs járadékos ügyfelek száma (fő)	284	364					
a megállapított rehabilitációs járadék átlagos időtartama (hó)	32.2	32.6					

Adatok kirendeltségi bontásban

A KMRNYI 3 működési helyszíne:

- Budapest
- Cegléd
- Vác

Ennek mentén az alábbiak adatok jellemzőek:

- Budapest 145 fő
- Pest megye 219 fő

Cegléd 45 fő

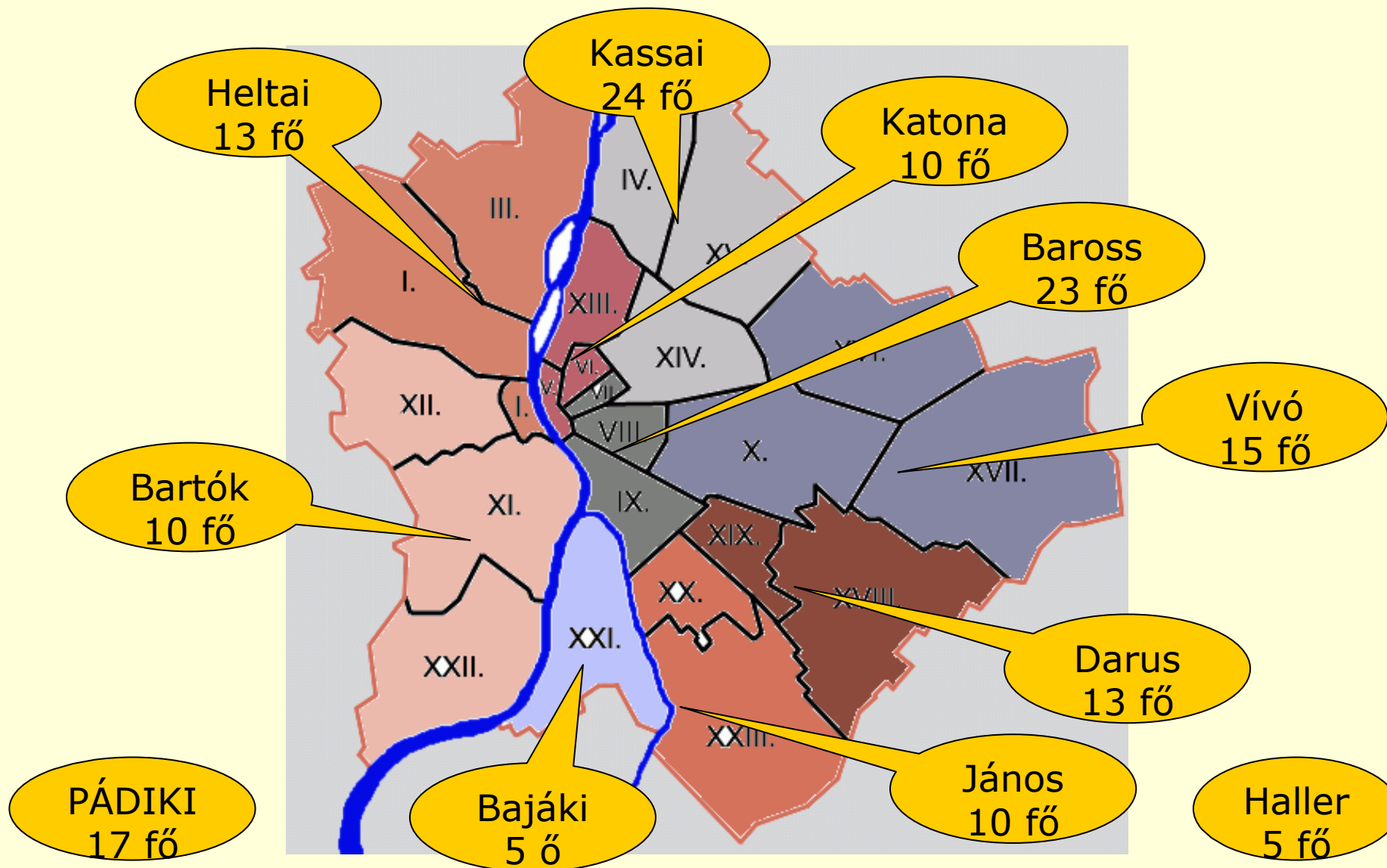
Monor 31 fő

Nagykáta 17 fő

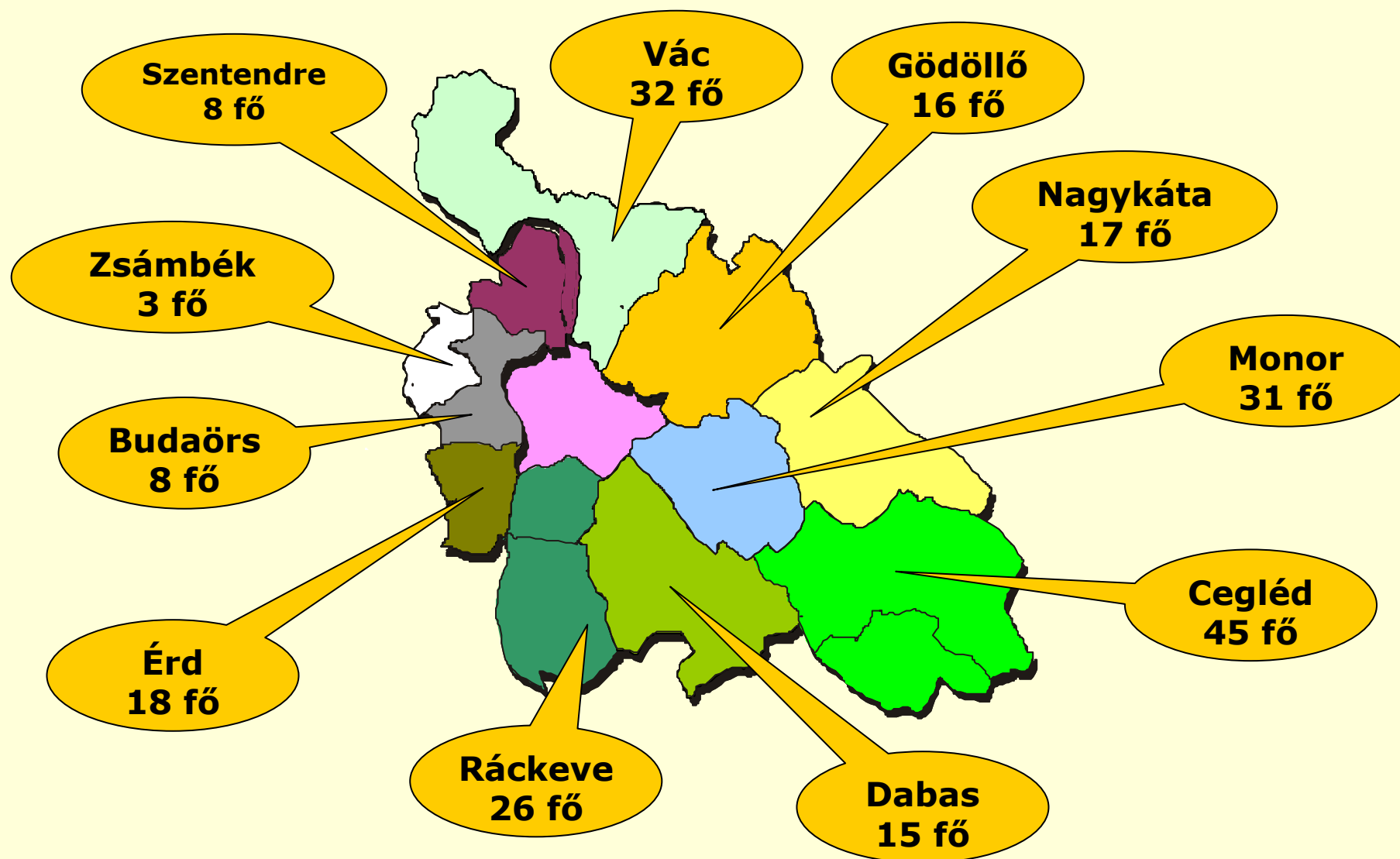
Vác 32 fő

Gödöllő 16 fő

Budapest (145 fő)

Pest megye (219 fő)

Céljaink

- Ügyfelek munkaerőpiacra történő visszajuttatása.
- Biztosítani az információáramlást.
- A kommunikációt kiemelten kezelni.
- Hosszú távú eredmények elérése.

Az új rendszer helyi szintű kialakítása, és felkészülés:

- egy új szemléletre,
- a munkaadói és a civil szféra bevonására,
- a rehabilitációt folyamatként való kezelésre,
- egy növekvő indikátorokat tartalmazó rendszerre.

Eredményessé tenni ezt a nem csak nevében „komplex” rendszert, ebben pedig a KMRRMK, illetőleg az ORSZI és az ONYF magas szintű együttműködése mellett számítunk a civil szervezetek és a munkáltatók aktív részvételére is.

Elérhetőségeink

További felmerülő kérdések esetén
a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ
Rehabilitációs Osztályának munkatársai
készséggel adnak tájékoztatást az érdeklődőknek
az alábbi telefonszámokon

- rehabilitációs járadék témakörében: (1) 279-4745, 279-4772
- rehabilitációs munkahelyteremtő pályázatok témakörében: (1) 279-4789
- költségvetési bértámogatás témakörében: (1) 279-4788

Kérem, forduljanak hozzánk bizalommal!

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Csete László
osztályvezető

KMRMK Rehabilitációs Osztály
Tel.: (1) 279-4799
E-mail: csetel@lab.hu